

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СТІЙКИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ

У сучасній економіці визначальна роль у розвитку регіону належить стратегічному управлінню.

Стратегічне управління як наукова концепція сформувалася на базі теорії організації, управління і планування на підприємстві, обліку витрат і результатів, маркетингу, сконцентрувавши в собі методологічний апарат цих теорій і об'єднавши їх для цілей практичного управління в нових господарсько-економічних умовах. Традиційно під стратегією розуміли результат планування, щось зафіксоване і стале. Останнім часом переважає нове розуміння стратегії як поєднання раціонально виробленої стратегії і випадкової (надзвичайної) стратегії, яка є результатом взаємодії планових і незапланованих дій. Нове розуміння стратегії обумовлено, на думку Л.Л. Гапоненко, високим ступенем мінливості сучасного світу - майбутнє непередбачуване, визначеності немає ні в чому; немає достовірних прогнозів; цілі рухливі так само як і зовнішні умови.

Стратегія визначає загальний напрямок розвитку, який реалізується і деталізується в тактичних заходах і програмах.

При цьому під стратегічним управлінням розуміється процес прийняття і здійснення стратегічних рішень, центральною ланкою якого є вибір, заснований на зіставленні власного ресурсного потенціалу регіону з можливостями і погрозами зовнішнього оточення, в якому воно діє. Стратегію можна розглядати як основну сполучну ланку між цілями і лінією поведінки, обраною для досягнення цих цілей.

В умовах корінних соціально-економічних перетворень, які передбачають адаптацію регіону до умов ринкової економіки і відкритого міжнародного конкурентного ринку, стратегічне управління та планування є найбільш адекватним інструментом, здатним консолідувати зусилля адміністрації і суспільства у вирішенні основних проблем. При цьому, необхідно відзначити, що сучасний етап розвитку економіки, в якому спостерігаються елементи виходу з загальносистемної кризи, вимагає активізації розвитку і впровадження стратегічного управління на рівні регіону. Комплексна схема стратегічного управління розвитком регіону представлена на рисунку 1.

Рис. 1. Комплексна схема стратегічного управління розвитком регіону

В даний час практично всі регіони усвідомлюють, що стратегічне управління визнаний у світовій практиці елемент в системі регіонального управління та регулювання, що дозволяє створювати умови для перспективного розвитку та приймати поточні рішення з урахуванням стратегічних цілей.

При реалізації стратегічного управління особливо важливим є прогнозно-аналітичний етап, що включає аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища. Результати аналізу багато в чому залежать від правильності вибору методичного забезпечення є вирішальними при визначенні стратегії сталого розвитку.

Для виявлення конкурентних переваг розвитку регіону використовується метод SWOT, що передбачає виявлення сильних і слабких сторін, а також загроз і можливостей, визначення взаємозв'язків між ними, які можуть бути використані для формулювання стратегії об'єкта дослідження.

Крім того, для проведення стратегічного аналізу на різних етапах застосовуються такі методи як STEP-аналіз, багатовимірний статистичний аналіз та економіко-математичне моделювання, метод портфельних матриць, методи побудови кривих життєвого циклу і досвіду.

Ефективність використання кожного методу залежить від ступеня об'єктивності і достовірності даних, що використовуються, якості, своєчасності та зручності надання інформації, вартості проведення аналізу тощо.